

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji

Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija

Tillatelse etter forurensningsloven for Harstad kommune til utslipp av kommunalt avløpsvann fra Harstad tettbebyggelse

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16 og endret i medhold av § 18, § 22 og § 40, samt forskrift av 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 14-4 og forskrift om rammer for vannforvaltningen.

Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger kommet frem i søknad av 28.02.2019 og under saksbehandlingen.

Dette tillatelsesdokumentet erstatter *Utslippstillatelse for Harstad kommune av 06.05.1997*, og viderefører vedtak i brev av 21.09.2010 om unntak fra sekundærrensekrav.

Tettbebyggelsesid	90-040-Harstad		
Kommune	Harstad		
Adresse	c/o Postmottak, postboks 1000		
Postnr.	9479	Poststed	Harstad
Org. nummer (bedrift)	972 417 971	Virksomhetens kategori	
NACE-kode og bransje	90.00	Kloakk- og renovasjonsvirksomhet	

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Arkiv referanse
2023.0049.T	5402.0072.01 5402.0075.01 5402.0080.01 5402.0081.01 5402.0231.01	2018/630

Tillatelse første gang gitt: 06.05.1997	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret:
Tromsø 10.01.2023		
Per Kristian Krogstad leder forurensningsseksjonen		Bjørn Arne Karlsen seniorrådgiver/saksbehandler

Tillatelsen er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av <dato>	Punkt og beskrivelse av endring

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse.....	2
1 Rammer for tillatelsen	4
1.1 Omfang	4
1.2 Oversikt over krav med frister	4
2 Generelle vilkår	5
2.1 Utslippsbegrensninger	5
2.2 Plikt til å overholde grenseverdier	5
2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	5
2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold	6
2.5 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare.....	6
2.6 Plikt til internkontroll.....	6
2.6.1 Krav om miljørisikovurdering	6
2.7 Krav til kommunens planlegging av samlet avløpsvirksomhet	7
2.8 Plikt til å ha oversikt over og kunnskap om tilstand og påvirkning.	7
2.9 Ombygging og overføring av avløpsvann/overløp.....	7
3 Utslipp til vann.....	8
3.1 Krav til avløpsnett	8
3.1.1 Krav til oppsamling av kommunalt avløpsvann	8
3.1.2 Krav til kontroll med overvann og annet fremmedvann	8
3.1.3 Krav til utslipp via overløp	8
3.1.4 Krav til virkningsgrad for avløpsnett	9
3.1.5 Krav om tiltaksplan for fornying av avløpsnett og kummer	9
3.2 Krav til rensing av avløpsvann	9
3.2.1 Generelt	9
3.2.2 Oversikt over renseanlegg	9
3.2.3 Unntak fra rensekrav	10
3.2.4 Rensekrav og dokumentasjonskrav for det enkelte anlegg	10
3.2.5 Utslippspunkt for renseanlegg og overløp	11
3.2.6 Påslipp	12
4 Utslipp til luft.....	12
4.1 Generelt	12
4.2 Lukt fra punktkilder	12
4.3 Utslipp av klimagasser	12
4.4 Støy.....	13
5 Avfall og avløps slam	13
5.1 Generelle krav til avfall	13
5.2 Håndtering av avløps slam.....	13
6 Akutt forurensning - forebyggende tiltak, varsling og beredskap.....	14
6.1 Forebyggende tiltak.....	14
6.2 Beredskapsplan	14
6.3 Øving av beredskap	14

6.4	Varsling av akutt forurensning	14
7	Resipientovervåking.....	14
7.1	Overvåking etter forurensningsforskriften og vannforskriften	14
7.2	Rapportering av overvåkingsresultater	15
7.3	Registrering i vannmiljø.....	15
8	Energi	16
8.1	Energistyringssystem.....	16
8.2	Utnyttelse av overskuddsenergi.....	16
9	Substitusjon av kjemikalier og råstoffer	16
10	Tilsyn	16
11	Krav til rapportering	16
11.1	Årlig egenkontrollrapportering.....	16
11.2	Årlige vurderinger av driftsforhold	16

1 Rammer for tillatelsen

1.1 Omfang

Tillatelsen gjelder all transport, behandling og utslipp av avløpsvann, inkludert eventuelt forurenset overvann fra Harstad tettbebyggelse på inntil **37 000 BOF personekvivalenter (pe)**. Utslippsmengden (pe) er fordelt på fem renseanlegg iht. dim. kapasitet oppgitt i tabell 3.1.

Det tillates påslipp av oppsamlet avløpsslam fra lekkasjer/grøfter ved Harstad Sør RA, jf. punkt 5.2.

Alle tettbebyggelser som er tilknyttet samme renseanlegg, også tettbebyggelser i andre kommuner, regnes som én tettbebyggelse i henhold til forurensningsforskriften kapittel 11, § 11-3 bokstav k, andre ledd.

Kommunen skal til enhver tid ha oppdatert dokumentasjon på tettbebyggelsens utbredelse (areal) og utslippsstørrelse (pe beregnet BOF₅ etter NS 9426). Ved utbygging av kommunens infrastruktur eller vesentlig utvidelse av virksomhet som medfører økte utslipp fra tettbebyggelsen, skal tettbebyggelsens geografiske utbredelse og utslippsstørrelse oppdateres.

Kommunen plikter å sørge for at det er samsvar mellom rensekapasitet og størrelsen på utslippet av avløpsvann i maksuke fra tettbebyggelsen/kommunens del av tettbebyggelsen før slike endringer som nevnt over realiseres. Dersom størrelsen på det faktiske utslippet i BOF₅ pe overskrider rammene for pe i tillatelsen, er dette i strid med tillatelsen. Kommunen plikter derfor å varsle Statsforvalteren og redegjøre for om dette skyldes en enkeltstående hendelse eller en permanent endring. Ved langvarige overskridelser plikter kommunen å utarbeide en tiltaksplan for å redusere konsekvensene av dette på kort og lang sikt. Ved permanente utvidelser, må kommunen søke Statsforvalteren om en endring av tillatelsen.

Kravene i denne tillatelsen tar utgangspunkt i kommunens beregnede utslipp etter NS 9426¹, basert på kunnskap om antallet fastboende og ikke-bofaste personer, industri med påslipp til avløpsnett og eventuelle andre kilder som vil påvirke mengden og sammensetningen av kommunalt avløpsvann som oppstår.

Denne tillatelsen omfatter de renseanlegg som framgår av tabell 3.1. Anleggenes nåværende utslippspunkter er opplistet i tabell 3.3 og 3.4.

1.2 Oversikt over krav med frister

Tabell 1.1: Viser oversikt over krav med spesifikke frister satt i tillatelsen

Tiltak	Frist	Referanse
Oppdatere miljørisikovurderinger av det samlede avløpssystemet	31.12.2023	2.6.1
Utarbeide (oppdatere) helhetlig handlingsplan for kommunens avløpssystem	31.12.2023	2.7
Utarbeide/oppdatere tiltaksplan for å redusere tilførsler av overvann og annet fremmedvann til det kommunale avløpssystemet, samt vurdere behov for rensing av forurenset overvann	31.12.2023	3.1.2
Gjennomføre tiltak for å redusere innlekking av fremmedvann og utslipp fra overløp	Kontinuerlig	3.1.2, 3.1.3
Dokumentere årlige utslippsmengder fra overløp	01.03.2024 Årlig	3.1.3, 11.2

¹ Med kommunens beregnede utslippsstørrelse, menes den maksimale, gjennomsnittlige ukesbelastning i BOF₅ (pe) til det avløpssystemet som reguleres i denne tillatelsen, og som oppstår i den uka i året med forventet høyest belastning. Beregningene skal være representative for situasjonen på søknadstidspunktet og 10 år fram i tid..

Sanere overløp som er i strid med tillatelsen	31.12.2024	3.1.3
Innføre og rapportere systematisk kartlegging av utlekking fra ledningsnett	Hvert 3. år.	3.1.4, 11.2
Dokumentere ledningsnettets virkningsgrad	Første gang 01.03.2025	
Gjennomføre tiltak for å redusere utlekking	Kontinuerlig	
Utarbeide en tiltaksplan for fornyelse av avløpsnett med kummer, pumpestasjoner mv.	31.12.2023	3.1.5
Bergsodden RA må oppfylle primærrensekrav	31.12.2024	3.2.3
Innføre akkreditert prøvetaking, eller tilsvarende	31.12.2024	3.2.4
Nytt utslippspunkt for Revsbekken RA	31.12.2023	3.2.5
Nytt utslippspunkt for overløp fra Revsbekken RA og Holstneset RA		3.2.6
Oversende overvåkingsprogram for resipient og vannforekomst etter hhv. forurensningsforskriften og vannforskriften	01.05.2023	7.1
Rapport etter resipientundersøkelse	Hvert 4. år, Første gang 01.03.2024	7.1
Legge inn overvåkingsdata i Vannmiljø	Innen 1.3, hvert 4. år f.o.m. 2024	7.4
Etablere system for vurdering av energiforbruk	31.12.2024	8.1
Rapportere avløpsdata til Statsforvalteren via Altinn	Årlig innen 1.3.	11.1
Rapportere driftsdata og vurdering av driften som vedlegg til Altinn-skjema	Årlig innen 1.3.	7.3 og 11.2

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning for organisk belastning og eutrofisituasjonen i resipienten er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt.3 til 5. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er kommet frem i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes jf. vilkår 3.2.4 og innenfor de rammer som følger av forurensningsforskriftens § 14-13. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte prøvetakingstidspunkter skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra det totale avløpssystemet, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter kommunen å redusere utslipp så langt det er mulig uten urimelige kostnader.

Det totale avløpssystemet skal drives, vedlikeholdes og fornyes i et langsiktig perspektiv, slik at forventet funksjon og ytelse opprettholdes og er stabil til tross for variasjoner i belastning og klimaforhold.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslippene på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp, skal kommunen sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. Systemer og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert.

2.5 Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter kommunen å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren.

Kommunen skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal i tillegg varsles, jf. krav fastsatt i kapittel 6 i denne tillatelsen.

2.6 Plikt til internkontroll

Kommunen plikter å etablere internkontroll for sin avløpsvirksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette². Internkontrollen skal sikre og dokumentere at virksomheten overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven³ og relevante forskrifter til disse lovene, der særlig forurensningsforskriften kap. 11 og 14 legger rammer for kommunens avløpsvirksomhet. Kommunen plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Kommunen plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Punkt 2.6.1 beskriver konkrete krav til innholdet i en miljørisikovurdering, både med hensyn til *akutt* forurensning og risiko for annen ulovlig forurensning.

2.6.1 Krav om miljørisikovurdering

Kommunen skal ha en oppdatert skriftlig, klimatilpasset miljørisikovurdering av det totale avløpssystemet som denne tillatelsen omfatter. Dette innebærer en kritisk gjennomgang av forhold knyttet til avløpssystemet som kan forårsake utilsiktede forurensningsutslipp/farer for forurensning. Både konsekvensreducerende og sannsynlighetsreducerende tiltak skal vurderes.

Miljørisikovurderingen skal angi risiko og risikoreducerende tiltak i prioritert rekkefølge og skal som et minimum legge vekt på

- Påslipp etter kapittel 15 og 15 A
- Kritiske punkter på ledningsanlegg
- Kritiske punkter på renseanlegg
- Utslipp til sårbar resipient
- Utslipp av farlige stoffer
- Områder med mulige brukerkonflikter
- Hvordan det totale avløpssystemet blir påvirket av klimaendringer
- Vannforskriftens § 4 og mål om god kjemisk og økologisk tilstand i vannforekomstene

På grunnlag av utførte risikoanalyser og fastsatte akseptable risikonivåer for skadelige hendelser som følge av utslipp, må det planlegges og gjennomføres tiltak for å overholde akseptabelt risikonivå. Hvert tiltak skal være knyttet til en ansvarlig person/stilling, og tiltaket skal ha en frist for gjennomføring.

Miljørisikovurderingen og tilhørende tiltaksplaner skal evalueres minst 1 gang per år og skal oppdateres etter hvert som tiltak er gjennomført og kunnskapsgrunnlaget endrer seg. Evalueringen skal dokumenteres skriftlig. Det skal foreligge en skriftlig rutine for gjennomføring av miljørisikovurderinger, herunder kriterier for oppdatering.

Miljørisikovurderingen skal være en viktig del av grunnlaget for den overordnede avløpsplanen og beredskapsplanen (se punkt 2.7 og punkt 6.3). Dokumentasjonsfrist **31.12.2023**.

² Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, nr. 1127

³ L11.06.1976 nr. 79 Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)

2.7 Krav til kommunens planlegging av samlet avløpsvirksomhet

Kommunen skal sørge for å identifisere behovet for vedlikehold, fornyelse og utbygging av ledningsnett, pumpestasjoner og renseanlegg for kommunalt avløpsvann og overvann både på kort og lang sikt. Kommunen plikter videre å sette av tilstrekkelig med ressurser, både økonomiske og personressurser, slik at identifiserte behov for tiltak og øvrige krav i denne tillatelsen kan gjennomføres planmessig og over tid. Hvordan kommunen skal løse dette i praksis innenfor fastsatte frister, skal dokumenteres overfor Statsforvalteren gjennom oversendelse av en helhetlig handlingsplan for avløpsområdet (Temaplan avløp, Hovedplan avløp eller tilsvarende) innen **31.12.2023**.

Gjennom handlingsplanen skal kommunen se tiltak, mål og prioriteringer i sammenheng med øvrig planlegging i kommunen. Planen skal resultere i utarbeidelse av konkrete tiltaksplaner, som igjen skal avspeiles i en plan for årlig gjennomføring av tiltak. Det skal tydelig framgå av planen hvilke tiltak som skal gjennomføres innenfor gjeldende og kommende økonomiplanperiode.

Kommunen skal på bakgrunn av en årlig vurdering av hvordan kravene i denne tillatelsen og forurensningsforskriften kap. 14 er fulgt opp, vurdere behov for nye tiltak og endringer i prioriteringene.

Som en del av den årlige vurderingen, skal kommunen vurdere om etablert behandlingsskapasitet for kommunalt avløpsvann står i forhold til beregnet mulig utslipp fra tettbebyggelsen, og med vedtatte planer om utbygging. Dette for å sikre at behovet for økt oppsamlings- og behandlingsskapasitet for avløpsvann er tilpasset kommunens planer for ny utbygging av bolig- eller hytteområder eller aktuell næringsvirksomhet⁴.

Dersom vurderingen viser at behandlingsskapasiteten ikke er tilstrekkelig, skal kommunen presentere en konkret plan for å øke behandlingsskapasiteten og sikre fremtidig finansiering innen utbyggingen gjennomføres.

En skriftlig oppsummering av denne årlige vurderingen skal vedlegges kommunens egenkontrollrapportering til Statsforvalteren, jf. vilkår 11.2.

2.8 Plikt til å ha oversikt over og kunnskap om tilstand og påvirkning.

Kommunen skal ha kjennskap til, og kunne dokumentere skriftlig, i hvilken grad renseanlegg, avløpsnett og forurenset overvann påvirker eller kan påvirke sårbare naturtyper eller områder som brukes av sårbare arter.

Det må utvises særlig aktsomhet ved planlegging av nye ledningstraseer og ved graving eller andre aktiviteter som kan påvirke naturmangfoldet. Kommunen må gjøre seg kjent med aktuelle bestemmelser som kan gjelde for slik aktivitet.

2.9 Ombygging og overføring av avløpsvann/overløp

Om renseanlegg eller installasjoner på ledningsnettet planlegges lagt ned eller stanset for en periode grunnet ombygging eller utbedring, skal kommunen gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensning. Aktiviteter av varighet inntil fem døgn som kan medføre fare for økt forurensning skal meldes til Statsforvalteren i god tid. Aktiviteter som kan medføre fare for økt forurensning, **med varighet ut over fem døgn**, kan ikke igangsettes før Statsforvalteren i Troms og Finnmark har gitt midlertidig unntak fra gjeldende rensekrav.

Søknader om unntak fra gjeldende rensekrav må sendes Statsforvalteren i god tid.

⁴ Med aktuell næringsvirksomhet menes næringsvirksomhet som vil innebære økt belastning av kommunens oppsamlings- og behandlingsskapasitet for avløpsvann, som påslipp fra hotellvirksomhet og næringsmiddelindustri.

3 Utslipp til vann

3.1 Krav til avløpsnett

3.1.1 Krav til oppsamling av kommunalt avløpsvann

Avløpsvannet fra nye bygninger tilknyttet Harstad tettbebyggelse skal knyttes til offentlig avløpsnett, jf. § 27-2 i plan- og bygningsloven.

Kommunen skal utarbeide planer for trinnvis økt tilknytning for eksisterende bygninger i avløpssoner der tilknytningsgraden er lavere enn 98 %. Planene skal inngå i kommunens helhetlige handlingsplan for avløpsområdet.⁵

Kommunen skal til enhver tid ha oversikt over utbygginger og tilkoblinger som medfører endring av tettbebyggelsens samlede utbredelse og størrelse (pe).

Kommunen må holde seg oppdatert på ny avløpsteknologi og ta i bruk beste tilgjengelige teknikker for å begrense utslipp.

3.1.2 Krav til kontroll med overvann og annet fremmedvann

Kommunen skal innen 31.12.2023 ha utarbeidet en tiltaksplan for å redusere mengden fremmedvann som tilføres ledningsnett.

Gjennomføringen av tiltak for å redusere tilførsler av overvann og annet fremmedvann til avløpsnett må ses på som første trinn i tiltak for å bedre renseløsningen for avløpsvann.

I områder hvor det separate overvannsnett mottar forurenset overvann, skal behovet for rensing vurderes og dokumenteres som en del av nevnte plan.

Utslipp av sanitært avløpsvann via overvannsnett er ikke tillatt.

3.1.3 Krav til utslipp via overløp

Kommunen skal ha oversikt over alle utslipp av urensset avløpsvann via overløp direkte til resipient. Utslipp av urensset avløpsvann er uønsket, og innen 2030 bør den samlede mengden utslipp via driftsoverløp over året ikke være over 1 % av tilført vannmengde.

Utslipp via overløp skal ikke føre til forsøpling.

Kommunen skal som del av den helhetlige handlingsplanen for avløpsområdet, inkludere en tiltaksplan for å redusere driftsoverløp og vurdere muligheter for å etablere fordrøyningsbasseng eller andre avbøtende tiltak, jf. pkt. 2.7. Det skal særlig tas hensyn til behovet for å redusere utslipp til sårbare resipienter og resipienter brukt til bading m.m. hvor utslippene kan representere en miljø- eller helsefare.

Alle driftsoverløp av miljømessig betydning skal være utstyrt med mengdemåler. Driftstid for alle andre driftsoverløp skal registreres og utslippsmengde skal beregnes. Dette skal inngå i årsrapporteringen til Statsforvalteren jf. vilkår 11.2, fra og med 2024 (for 2023).

Alle utslipp via nødoverløp skal registreres særskilt og håndteres som en avvikssituasjon. Både driftstid og utslippsmengde skal kunne beregnes.

Kommunen skal ha et overvåkings- og beredskapssystem som sikrer at nødoverløp straks oppdages og utbedres innen 24 timer. Rutiner for dette skal framgå av kommunens/selskapets internkontrollrutiner og beredskapstiltak.

⁵ Basert på nasjonale mål for vann og helse, som sier minst 98 % tilknytningsgrad pr. rensedistrikt.

Planlagt stans i pumpestasjoner skal i utgangspunktet ikke gi overløpsdrift. I de tilfeller dette likevel kan bli nødvendig, og kan medføre brukerkonflikter, skal Statsforvalteren gjøres kjent med forholdet på forhånd, jf. pkt. 2.9.

Det er ikke tillatt å etablere driftsoverløp på separert spillvannsførende ledning. Overløpsutslipp som er i strid med tillatelsen skal saneres innen **31.12.2024**.

3.1.4 Krav til virkningsgrad for avløpsnett

Kommunen skal kontinuerlig gjennomføre planlagte tiltak for å redusere lekkasjer av urensset avløpsvann fra ledningsnett.

Virkningsgraden til avløpsnett, det vil si hvor stor andel av forurensningsmengden som kommer fram til renseanlegget, skal dokumenteres hvert tredje år, første gang innen **01.03.2025**. Dette skal gjøres ved at de ulike kildene til tap beregnes eller vurderes kvalitativt.

Utslipp på grunn av feil ved ledningsnett, stans i pumpestasjoner og liknende skal ikke redusere virkningsgraden i avløpsnett i **den enkelte avløpsone** med mer enn 3 % over året.

3.1.5 Krav om tiltaksplan for fornying av avløpsnett og kummer

Kommunen skal utarbeide en tiltaksplan for fornyelse av avløpsnett med kummer, pumpestasjoner mv. Tiltaksplanen skal vise det årlige, gjennomsnittlige behovet for fornyelse av spillvannsførende ledningsnett, og hvilke kriterier som er lagt til grunn for fornyelse. Fornyelsesprogrammet skal oppdateres årlig og skal minst omfatte de neste 5 årene. Frist **31.12.2023**.

Kommunens ledningsdatabase skal oppdateres kontinuerlig etter hvert som ledningsnett fornyes.

3.2 Krav til rensing av avløpsvann

3.2.1 Generelt

Alt avløpsvann som er medregnet i tettbebyggelsens utslippsstørrelse, skal behandles slik at samme minimumskrav til rensing oppfylles, uavhengig av renseanleggenes dimensjonerende kapasitet og teknologi. Dette gjelder også for eventuelle private avløpsanlegg over 50 pe som ikke er tilknyttet kommunalt avløpsnett. Kontrollkravene skal imidlertid være tilpasset det enkelte anlegg.

I tillegg kan det enkelte renseanlegg ha tilleggskrav eller skjerpene krav satt av hensyn til resipienten og bruken av denne, jf. vilkår 3.2.3.

3.2.2 Oversikt over renseanlegg

Renseanlegg innenfor Harstad tettbebyggelse som omfattes av denne tillatelsen, framgår av tabell 3.1.

Oversikten gir informasjon om faktisk belastning og dimensjonerende kapasitet i BOF₅ (pe) og hydraulisk kapasitet på søknadstidspunktet.

Tabell 3.1:

Navn på renseanlegg	Tilført belastning BOF ₅ (pe) i 2021 i maksuke*	Dimensjonerende kapasitet i BOF ₅ (pe)	Hydraulisk kapasitet Qmaks dim (m ³ /h)	Renseprosess	Oppstart/endret
Bergsodden RA	6 801	8 000	360	Primærrensing	2013
Revsbekken RA	1 260	2 500	234	Primærrensing	2011
Holstneset RA	8 616	10 000	864	Primærrensing	2011
Stangnes RA	6 234	7 000	432	Primærrensing	2011
Harstad Sør RA	7 630**	9 500	324	Primærrensing	2021

*) Tall fra egenkontrollrapport for 2020

***) Ekstrapolert ut fra tall for april til desember 2020

Renseanleggene skal utformes slik at kravene i forurensningsforskriften kap. 14 og kravene i denne tillatelsen kan overholdes.

3.2.3 Unntak fra rensekrav

På bakgrunn av resipientundersøkelse datert 18.02.2019, og det omsøkte utslippets størrelse, opprettholder Statsforvalteren unntaket av 21.09.2010 fra krav om sekundærrensing jf. § 14-8 i forurensningsforskriften.

Avløpsanlegg i Harstad tettbebyggelse skal fra dags dato minst oppfylle kravene til primærrensing jf. § 14-2 i forurensningsforskriften.

Unntak: Bergsodden RA må oppfylle kravene til primærrensing innen **31.12.2024**.

3.2.4 Rensekrav og dokumentasjonskrav for det enkelte anlegg

Generelt

Utslppsparametere og tilhørende grenseverdier, samt minimum antall prøver, er satt i tabell 3.2. Avlastning fra overløp på renseanlegget er inkludert i rensekravene. Utslipp via overløp som er bygget for å avlaste renseanlegget skal inkluderes i beregning av renseanleggets virkningsgrad og renseeffekt.

Andre utslipp via overløp oppstrøms renseanlegget skal regnes med i ledningsnettets **virkningsgrad**, men ikke inn i renseeffekten.

Prøver av SS og BOF₅ må for begge parametere minst etterkomme enten krav til konsentrasjon eller renseeffekt.

Krav om måleprogram

Som et ledd i driftskontrollen til det enkelte avløpsanlegg, skal det fastsettes et måleprogram med analyser og målinger av relevante drifts- og utslppsparametere tilpasset det enkelte anleggs størrelse, herunder utslipp til vann, grunn og luft. Måleprogrammet skal være en del av kommunens internkontroll og holdes oppdatert.

Måleprogrammet skal beskrive de forskjellige trinnene i målingene og begrunne valgte prøvetakingspunkter og prøvetakingsmetodikk (metoder og frekvens), samt usikkerhet.

Prøvetidspunktene skal velges slik at resultatene blir mest mulig representative for variasjoner i utslippene gjennom hele året ved normale driftsforhold. Måleprogrammene skal omfatte antatt maksuke for belastning for det enkelte anlegg og perioder med overløp.

Minimum antall akkrediterte prøver skal være i samsvar med kravene i forurensningsforskriften § 14-11 om prøvetaking, men antallet skal økes der dette er nødvendig for å ivareta kravet til representativitet.

Dersom en prøve må utgå pga. unormale driftsforhold, skal dette kompenseres med at det tas en ny prøve på et senere tidspunkt.

Prøvene skal analyseres i henhold til krav i forurensningsforskriften § 14-12. Analysene skal utføres av laboratorier som er akkreditert for de aktuelle analysene etter NS-EN ISO/IEC 17025. Norske standarder skal benyttes så langt det er mulig. Dersom dette ikke finnes, kan internasjonal standard eller annen metode benyttes så lenge metoden gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp.

Tabell 3.2: Utslippsparameter, rensekraft og metode.

Bergsodden RA, Revsbekken RA, Stangnes RA og Harstad Sør RA:

Utslippsparameter	Krav	Prøvetype og -frekvens
Total fosfor (tot.P)	Dersom tilført mengde var $\geq 10\ 000$ pe forrige år	6 ukeblandprøver eller døgnblandprøver per år
Suspendert stoff (SS)	50 % reduksjon eller maks 60 mg/l	12 døgnblandprøver per år 10 av 12 døgnblandprøver må overholde krav
Biologisk oksygenforbruk (BOF ₅)	20 % reduksjon eller maks 40 mg/l	12 døgnblandprøver per år 10 av 12 døgnblandprøver må overholde krav

Holstneset RA

Utslippsparameter	Krav	Prøvetype og -frekvens
Total fosfor (tot.P)	Ja	6 ukeblandprøver eller døgnblandprøver per år
Suspendert stoff (SS)	50 % reduksjon eller maks 60 mg/l	24 døgnblandprøver per år 21 av 24 døgnblandprøver må overholde krav
Biologisk oksygenforbruk (BOF ₅)	20 % reduksjon eller maks 40 mg/l	24 døgnblandprøver per år 21 av 24 døgnblandprøver må overholde krav

Personell som utfører prøvetaking, herunder konservering, skal etter 31.12.2024 være akkreditert for prøvetaking, eller være godkjent gjennom tilsvarende kvalitetssikringssystem for prøvetaking godkjent av en kvalifisert nøytral instans.

Kommunen plikter snarest å varsle Statsforvalteren ved en utslippskonsentrasjon på mer enn det dobbelte av gjeldende krav for en prøve, der prøvetaking og analyse er utført i henhold til forurensningsforskriften §§ 14-11, 14-12 og 14-14.

3.2.5 Utslippspunkt for renseanlegg og overløp

Renset avløpsvann skal føres ut i resipient på en slik måte at innblandingen i vannmassene blir best mulig, og slik at eventuelle brukerinteresser ikke påvirkes.

Utlegging av utslippsledning eller lignende tiltak som kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i kommunens sjøområde, krever tillatelse av den kommune der tiltaket skal settes i verk, jf. havne- og farvannsloven⁶.

Tabell 3.3: Oversikt over utslippspunkt for renseanlegg pr.

Utslippspunktets navn/beskrivelse	Koordinater X (UTM sone 33)	Koordinater Y (UTM sone 33)	Avstand fra land ⁷ + navn på resipient	Dybde (m)
Bergsodden RA resipient	Ø 561290	N 7635223	115	-18
Revsbekken RA resipient				
Holstneset RA resipient	Ø 562511	N 7633676	75	-34
Stangnes RA resipient	Ø 564577	N 7631223	165	-23
Harstad Sør RA resipient	1 Ø 564345 2 Ø 564325	1 N 7629799 2 N 7629784	543 553	-47 -47

⁶ Jf. lov om havner og farvann av 17.04.2009 nr. 19 § 27

⁷ Avstanden fra land regnes som horisontal avstand fra strandkanten ved middelvannstand

Det må etableres utslippspunkt for Revsbekken RA, med tilstrekkelig dyp og avstand fra land til at utslippet innlagres og uttynnes i vannmassene. Frist: **31.12.2023**.

Tabell 3.4: Oversikt over utslippspunkt for overløp fra renseanlegg

Utslippspunktets navn/beskrivelse	Koordinater X (UTM sone 32)	Koordinater Y (UTM sone 32)	Avstand fra land ⁸ + navn på resipient	Dybde
Bergsodden overløp	Ø 561268	N 7635131	62	-9,5
Revsbekken overløp				
Holstneset overløp				
Stangnes overløp	Ø 564582	N 7631239	188	-24
Harstad Sør overløp	Ø 564262	N 7630139	191	-12,5

Det må etableres utslippspunkt for overløp fra Revsbekken RA og Holstneset RA, med tilstrekkelig dyp og avstand fra land til at utslippet innlagres og uttynnes i vannmassene. Frist: **31.12.2023**.

3.2.6 Påslipp

Påslipp til kommunalt ledningsnett skal ikke redusere muligheten for å overholde utslipps- og rensekrav satt i denne tillatelsen eller forurensningsforskriften, eller redusere muligheten for å utnytte avløpsslammet iht. gjødselvereforskriftens krav.

Kommunen skal ha oversikt over virksomheter som kan utgjøre en risiko for det kommunale avløpssystemet jfr. forurensningsforskriftens § 15A-4, og følge opp disse gjennom påleggskrav og tiltak.

4 Utslipp til luft

4.1 Generelt

Lukt skal være en driftsparameter for det totale avløpssystemets samlede virksomhet. Dette for å sikre at lukt fra pumpestasjoner, overløp, kummer og eventuelle lufteinnretninger ikke er til vesentlig sjenanse for naboer og brukere av nærområdet.

Kommunen skal ha oversikt over kilder og vurdere behovet for tiltak og eventuelt effekten av gjennomførte luktreducerende tiltak.

Før bygging av nye anlegg og komponenter (pumpestasjoner, kummer, utearealer og ledninger) må kommunen vurdere mulige kilder til lukt, og om nærhet til bebyggelse ferdsel eller terrengforhold kan skape luktkonflikter.

Kommunen skal ha et system for registrering og oppfølging av eventuelle klager og avvik på lukt. Systemet skal være en del av internkontrollen.

4.2 Lukt fra punktkilder

Punktutslipp for avgasser skal håndteres slik at luktulempe forebygges effektivt. Beregnet luktimmisjon fra slike kilder ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager mv. skal ikke overstige 2 ouE/m³ som maksimal månedlig 99 prosent timefraktil.

4.3 Utslipp av klimagasser

Utslipp av klimagasser fra drift av det totale avløpssystemet skal holdes på et så lavt nivå som mulig.

⁸ Avstanden fra land regnes som horisontal avstand fra strandkanten ved middelvannstand

4.4 Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride grensene i tabell 4.1. Grensene skal måles eller beregnes med frittfeltsverdi ved den mest støyutsatte fasaden.

Tabell 4.1: Støygrenser

Dag (kl. 07-19)	Kveld (kl. 19-23) hverdager	Natt (kl. 23-07)	Søn-/helligdager (kl. 07-23)	Natt (kl. 23-07)
55 L_{den}	50 $L_{evening}$	45 L_{night}	45 L_{den}	60 L_{AFmax}

L_{den} er A-veid ekvivalent støynivå for dag/kveld/natt med 10 dB/5 dB tillegg på natt/kveld.

$L_{evening}$ er A-veid ekvivalent støynivå for kveldsperioden 19-23.

L_{night} er A-veid ekvivalent støynivå for nattperioden 23-07.

L_{AFmax} er A-veid maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene innenfor perioden, målt/ beregnet med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra den ordinære driften av renseanlegg, inkludert intern transport på område til anlegga og lossing/lasting av råvare, slam etc. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport er likevel ikke omfattet av grensene.

5 Avfall og avløpsslam

5.1 Generelle krav til avfall

Virksomheten plikter så langt det er mulig å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Kommunen plikter å sørge for at all håndtering av avfall, inkludert farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁹.

Avfall som oppstår ved renseanleggene, herunder ristgods, skal leveres til lovlig avfallsmottak. Ved ev. bruk av biofilmbærere må det sikres at plastmedium ikke blir spredd til miljøet.

5.2 Håndtering av avløpsslam

Med avløpsslam menes den faste fraksjonen som felles ut ved renseprosesser i renseanlegg, og hvor ristgods er fjernet i forkant.

Kommunen skal ha oversikt over hvilke mengder råslam som oppstår i det enkelte renseanlegg, slamkvalitet og videre håndtering. Dette skal inngå i egenkontrollrapporteringen for renseanlegg, se pkt. 11.1.

Avløpsslam som ikke behandles på stedet, skal forbehandles slik at det blir egnet for transport til behandlingsanlegg. Avløpsslam som ikke overholder kravene i gjødselvereforskriften¹⁰ og dermed ikke er egnet for bruk, skal leveres til godkjent mottaksanlegg for avfall.

Ved prøvetaking av slammet skal anerkjente metoder for å oppnå representative prøver benyttes.

Avløpsslam oppsamlet fra lekkasjer/grøfter kan leveres til Harstad sør-rensesanlegg i forkant av renseprosessen, jf. pkt. 1.1.

⁹ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) av 01.06.2004, nr. 930

¹⁰ Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav av 4.7.2003, nr. 951.

6 Akutt forurensning - forebyggende tiltak, varsling og beredskap

6.1 Forebyggende tiltak

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter kommunen å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren.

Kommunen plikter i tillegg å ha en plan for en trinnvis og systematisk gjennomføring av risikoreduserende tiltak avdekket i miljørisikovurderingen jf. vilkår 2.6.1.

6.2 Beredskapsplan

Miljørisikovurdering, forebyggende tiltak og beredskapsetablering skal dokumenteres i en beredskapsplan som er en del av kommunens internkontrolldokumentasjon.

Beredskapsplanen skal som et minimum beskrive den etablerte beredskapens organisering, bemanning, innsatsutstyr og personlig utstyr og angi innsatsplaner for dimensjonerende scenarier. Beredskapsplanen skal holdes oppdatert og kunne fremvises ved behov.

6.3 Øving av beredskap

Det skal utarbeides en plan for å øve på beredskapen, og det skal gjennomføres øvelse minst en gang hvert 3. år. Det skal utarbeides klare mål for øvelsen, inkludert mål for responstid. Øvelsen skal dokumenteres i rapporter, med eventuelle anbefalinger om forbedringer. Hvordan eventuelle anbefalinger om forbedringer er fulgt opp, skal være dokumentert i internkontrollen.

6.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift¹¹. Internkontrollen skal beskrive kartlegging og vurdering av risiko for akutt forurensning og annen uønsket påvirkning av ytre miljø. Kommunen skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om:

- Akutt forurensning på grunn av driftsstans som skyldes uhell eller langvarig strømbrytning
- Unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning

7 Resipientovervåking

7.1 Overvåking etter forurensningsforskriften og vannforskriften

Kommunen skal sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av utslipp fra renseanlegg og overløp til berørte vannforekomster i henhold til et overvåkingsprogram jf. § 14-9 i **forurensningsforskriften**. Overvåkingen skal være risikobasert og bidra til å avklare om resipienten skal registreres som følsom, normal eller mindre følsom jf. forurensningsforskriften kap. 11, vedlegg 1, pkt. 1.1. Overvåkingen skal følge prinsippene i veileder TA-1890/2005 eller en oppdatert versjon av denne.

For utslipp som gjennomgår primærrensing, skal overvåkingen gi grunnlag for å vurdere om fortsatt unntak fra sekundærrensing er akseptabelt eller om utslippene av behandlet avløpsvann gir skadevirkninger på miljøet jf. § 14-8 i forurensningsforskriften.

Kommunen skal videre overvåke hvordan utslipp fra virksomheten påvirker tilstanden i vannforekomsten og dokumentere om utslippene medfører forringelse eller at miljømål ikke nås, jfr. **vannforskriften** §§ 4 og 18. Overvåkingen skal gjennomføres i tråd med bestemmelsene i

¹¹ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

vannforskriften for tiltaksorientert overvåking § 18 og vedlegg V punkt 1.3 og vurderes etter klassifiseringssystemet for miljøtilstand i vann¹².

Overvåkingsprogram

Overvåking etter forurensningsforskriften og vannforskriften kan samordnes i et felles overvåkingsprogram.

Overvåking av resipientene skal gjennomføres av uavhengig fagekspertise i henhold til et overvåkingsprogram. Programmet for begge overvåkingene, både overvåking etter forurensningsforskriften og etter vannforskriften, skal følge anbefalinger gitt i gjeldende versjon av veilederen Klassifisering av miljøtilstand i vann (02:2018). Programmet skal vise og begrunne hvilke elementer som vil bli undersøkt.

Plasseringen av prøvetakingspunkter og prøvetakingsfrekvens, samt hvordan og i hvilke medier (biota, sediment etc.) undersøkelsen vil bli gjennomført, skal også framgå og begrunnes i programmet.

Ved behov for endring av overvåkingsprogrammet, skal utkast til endringer med begrunnelse sendes Statsforvalteren senest **1. oktober** året før undersøkelsene skal gjennomføres.

Overvåkingsprogrammet skal forelegges Statsforvalteren for eventuelle merknader innen **01.05.2023**. Overvåkingen skal gjennomføres med et intervall på 4 år.

Resipientundersøkelse skal gjennomføres med et intervall på 4 år, med første overvåkingsrapport senest **01.03.2024**.

Dersom utslipp eller tilstanden i vannforekomsten endres, kan Statsforvalteren pålegge en utvidelse av overvåkingsprogrammet mht. målepunkter, elementer og frekvens. Statsforvalteren kan også pålegge strengere rensekrav.

7.2 Rapportering av overvåkingsresultater

Resultater fra resipientundersøkelsen skal drøftes etter forurensningsforskriften, og konklusjoner om registreringen av resipienten som følsom, normal eller mindre følsom skal presenteres for forurensningsmyndighetene som en del av påfølgende kalenderårs egenkontrollrapportering jf. punkt 11.2.

Resultatene fra resipientundersøkelsen skal vurderes etter vannforskriften, etter det til enhver tid gjeldende klassifiseringssystem for vann, gitt i vannforskriften og veiledningsmaterieell til forskriften, og skal presenteres for forurensningsmyndighetene som en del av påfølgende kalenderårs egenkontrollrapportering jf. punkt 11.2. Gjeldende veiledere per 01.03.2022 er *Veileder 02:2018 Klassifisering av miljøtilstand i vann*, utgitt 01.06.2018 og *Veileder M-608/2016 Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota*, revidert 30.10.2020.

7.3 Registrering i vannmiljø

Alle overvåkingsdata skal registreres i databasen Vannmiljø <https://vannmiljo.miljodirektoratet.no/> innen 1. mars året etter at undersøkelsene er gjennomført. Data rapporteres på Vannmiljø's importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk, finnes på <https://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

¹² Veileder 02:2018 Klassifisering av miljøtilstand i vann. Økologisk og kjemisk klassifiseringssystem for kystvann, grunnvann, innsjøer og elver.

8 Energi

8.1 Energistyringssystem

Kommunen skal ha rutiner for regelmessig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv drift av hele avløpssystemet. Et energistyringssystem skal være etablert innen 31.12.2024 og inngå i internkontrollen.

8.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Kommunen skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi internt og legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt, med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk mulig, begrenses av gitte konsesjoner eller medfører urimelige kostnader.

9 Substitusjon av kjemikalier og råstoffer

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes, herunder fellingskjemikalier og hjelpekoagulanter, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler m.m.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal kommunen dokumentere at den har gjennomført en risikovurdering av bruk og utslipp på bakgrunn av kjemikalienes egenskaper, mengder, utslippspunkt mm, jf. punkt 2.6 om internkontroll.

Kommunen plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av risiko for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Der bedre alternativer finnes, plikter kommunen å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.¹³

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket¹⁴ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

10 Tilsyn

Kommunen plikter jf. forurensningsloven § 50 å la representanter for Statsforvalteren føre tilsyn med anleggene.

11 Krav til rapportering

11.1 Årlig egenkontrollrapportering

Kommunen skal rapportere avløpsdata til Statsforvalteren innen 1. mars hvert år. Rapporteringen skal skje slik Miljødirektoratet legger til rette for.

11.2 Årlige vurderinger av driftsforhold

Kommunen skal årlig gi en skriftlig vurdering av driftsforholdene siste kalenderår for hhv. avløpsnett, renseanlegg, slamhåndtering og overvåking, med vekt på overordnede, kvalitative vurderinger.

Data som rapporteres i egenkontrollrapporteringen eller til Vannmiljø er det ikke nødvendig å repetere i årsrapporten, ut over hva kommunen selv finner hensiktsmessig og naturlig for å underbygge konklusjoner.

¹³ Jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 11.06.1976 nr. 79 § 3a om substitusjonsplikt

¹⁴ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrenning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30.05.2008 nr. 516

Følgende tema skal inngå i vurderingene:

- Hvordan gjennomførte oppgraderinger siste kalenderår og planlagte endringer av avløpsnettet bidrar til å etterkomme kravene i tillatelsen og delmål i kommunens temaplan/hovedplan avløp med tilhørende handlingsplaner
- Hvordan avløpsnettet fungerer, inkl. virkningsgrad for nettet totalt, driftstid og mengder avlastet for overløp og beregning av innlekking og utlekking.
- Omfanget av tiltak for å redusere tilførsler av overvann, herunder forventet og registrert effekt av tiltakene, inkludert større separeringstiltak
- Hvordan renseanleggene fungerer og årsaker til eventuelle overskridelser av tillatelse. Videre skal trender for rensing og driftsstabilitet beskrives.
- Ev. overskridelser av tillatelsen skal kommenteres særskilt ift. vilkår 3.2.3 og 3.2.4 med forslag til korrigerende tiltak.
- Resultater, trender og konklusjoner fra resipientovervåking jf. hensikt med overvåkingen beskrevet i vilkår pkt. 7.1 og 7.2
- Status for risikovurderinger og oppfølging

Årsrapportene skal lastes opp som vedlegg til egenkontrollrapporten til Statsforvalteren for kommunens hovedledningsnett, inntil denne rapporteringen eventuelt innpasses i egenkontrollrapporteringskjemaene.

Oversikt over utvalgte, sentrale begreper benyttet i tillatelsen

Begrep	Forklaring
Tettbebyggelse	<p>Definert i forurensningsforskriften § 11-3 k) ut fra nærhet mellom husklynger bestående av minst 5 hus. Se fullstendig tekst i forskriften.</p> <p>I tillegg regnes tettbebyggelser som én tettbebyggelse dersom avløpsvann fra to eller flere tettbebyggelser samles opp og føres til ett felles renseanlegg eller utslippssted.</p> <p>Definisjonen gjelder alle typer hus, både bolighus, hytter/turistanlegg, næringsbygg, institusjoner, idrettsanlegg mv.</p>
Tettbebyggelsens utslippsstørrelse	<p>Den maksimale, gjennomsnittlige ukesbelastning i BOF₅ (pe) til tettbebyggelsens avløpsnett som oppstår i maksuke. Beregnes ut fra kunnskap om utslippskilder iht. NS 9426. (Kilde: Avløpsdirektivet)</p>
Maksuke	<p>Med maksuke menes største årlige BOF₅ (pe) - døgntilførsel beregnet som gjennomsnitt av sju påfølgende dager (Kilde: NS 9426 og EUs avløpsdirektiv).</p>
Kommunens beregnede (potensielle) utslipp av avløpsvann i maksuke	<p>Den beregnet, maksimale, gjennomsnittlige ukesbelastning i BOF₅ (pe) til det kommunale avløpssystemet som reguleres i denne tillatelsen, og som oppstår i den uka i året med forventet høyest belastning. Beregningene skal være representative for situasjonen på søknadstidspunktet og 10 år fram i tid, da tillatelsen uansett bør omgjøres senest etter 10 år. (Kilde: Avløpsdirektivet)</p>
Avløpsslam	<p>Avløpsslam er det slammet som felles ut ved rensing i et konvensjonelt renseanlegg for avløpsvann, og hvor ristgods er fjernet i forkant. Septikslam inngår ikke i denne definisjonen av hygieniske grunner</p>
Råslam	<p>Med råslam menes ubehandlet avløpsslam, dvs. slam som ikke har gjennomgått noen form for behandling. Fortykning og avvanning av råslam er metoder for forbehandling som finner sted på renseanlegget for å redusere vanninnholdet i avløpsslammet før transport. Dette er aktiviteter som det er naturlig å se på som en del av driften av et renseanlegg for avløpsvann, og ikke som avfallsbehandling. (Kilde: Miljødirektoratet)</p>
Septikslam	<p>Septikslam er en samlebetegnelse for det som oppstår ved tømning av slamavskillere, septiktanker og tette oppsamlingstanker o.l. og som kan ha et vanninnhold på 95-99 %. (Kilde Bjarne Paulsrud, Vann nr. 4/1982).</p>
Overløp	<p>Arrangement for avledning eller måling av væskemengder. Utforming avhenger av funksjon og væskemengde. Overløp kan også anvendes om den vannmengde som avledes/måles. (Kilde: Vannordboken).</p> <p>Der begrepet 'overløp' er brukt i denne tillatelsen, menes både driftsoverløp og nødoverløp.</p> <p>Overløpets funksjon er at når den tilførte vannmengden overstiger kapasiteten nedstrøms, blir en del av vannmengden før til en avlastningsledning (overløpsledning) som normalt fører overløpsvannet til nærmeste resipient. (Kilde NV-rapport 222_2016)</p>

Miljømessig betydning	Der utslippet kan medføre forurensning, forsopling, eutrofiering eller brukerkonflikter ift. drikkevann, badevann jordbruksvanning mv.
Driftsoverløp (også kalt regnvannsoverløp)	Overløp som er etablert for å hindre overbelastning av avløpssystemet i perioder med så store nedbørmengder at avløpssystemets dimensjonerende kapasitet overskrides. (Kilde: Boka om VA-teknikk av Ødegaard, Norsk Vann, 2012.) Mest relevant for fellesnett.
Nødoverløp	Overløp som skyldes uforutsette hendelser i alle deler av avløpssystemet og som brukes av sikkerhetsmessige grunner. (Kilde: Boka om VA-teknikk av Ødegaard.)
Fremmedvann	Med fremmedvann menes det vannvolumet som tilføres avløpssystemet i tillegg til nødvendig spillvann/sanitært avløpsvann og evt. industrielt avløpsvann tillatt gjennom påslipp. Det er vanligvis regnvann, smeltevann, grunnvann eller drikkevann. Betegnes også som infiltrasjons- og innlekkingsvann ifølge boka om VA-teknikk av Ødegaard.
Virkningsgraden til avløpsnettet	Det vil si hvor stor andel av forurensningsmengden som kommer fram til renseanlegget.
Blandprøver	Er en prøve satt sammen av flere mindre vannmengde-proporsjonale delprøver tatt gjennom prøvetakingsperioden. Prøvetakingsperioden er enten ett døgn eller en uke.
Ukeblandprøver	Er blandprøver tatt over minst fem døgn innenfor en periode på maks syv påfølgende døgn.
Prøvetaking	Med prøvetaking menes uttak av en representativ prøve og all behandling av prøven til den er klar for analyse. Dette inkluderer transport og oppbevaring av prøven inntil prøven er overlevert til laboratoriet. (Kilde: Kommentarene til forurensningsforskriften kap. 14)
Akkreditering	Med akkreditering menes en offisiell anerkjennelse av en organisasjons kompetanse og evne til å utføre angitte oppgaver i samsvar med gitte krav. I Norge er det Norsk Akkreditering som gir akkreditering. (Kilde: Kommentarene til forurensningsforskriften kap. 14)
Substitusjon/ substitusjonsplikt	Substitusjon betyr erstatning. Substitusjonsplikten innebærer at den enkelte virksomhet må vurdere sin kjemikaliebruk og gå over til mindre skadelige alternativer der det kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe. Alle virksomheter som yrkesmessig bruker produkter som inneholder helse- og miljøskadelige kjemikalier, skal vurdere substitusjon.